

az évek során gyűjtött tapasztalatokat felhasználva kell a jelöléseket és a szükséges munkákat elvégeznie.

Négy különböző termőhelyen és állományviszonyok közt nyitott léket mutatnak be a szervezők. Az első lékvágás 2014-ben történt, az akkor 86 éves állományban. Tapasztalatuk, hogy a jelenlegi vadlétszám mellett a területen a lékekben megjelenő újulatot be kell keríteni.

A lék kialakításánál fontos annak mérete, és figyelembe kell venni a tájölést, a fényviszonyokat és a domborzatot. Az erdész szerepe a jelölés mellett –

az alkalmazott szemléletet *Mikulásik Márton* kerületvezető erdész ismertette – a termeléskor is nagyon fontos, mert a koronavetőletek függvényében akkor lehet korrigálni a megfelelő lékméretet és kialakítani a tájölést. A lékek alakulását folyamatosan nyomon kell követni, ha szükséges, egy-egy további fa kivágásával bővíteni. Fontos a közelítőnyom-hálózat első kijelölése, mert az hosszú időre meghatározza a következő időszak termeléseit.

A második napon a Nagykapornak határában lévő Remetekertnél találkoztak a résztvevők, ahol *Szakács László* nyugdíjas kerületvezető erdész emlékeztetett meg a hely kultúrtörténeti múltjáról. A terület most nyugdíjba vonuló gazdája *Szarka Miklós* kerületvezető erdész, aki munkáját, tapasztalatait utódjának, *Schweighard Baláznak* adja át. A résztvevők néma tiszteletadással *Hajdu Tibor* emlékének adóztak, aki a Pro Silva Europe első franciaországi közgyűlésén 1994-ben hazánk képviselőjeként vett részt.

A szakmai bemutatók a 120 hektáros Remetekerti átalakító tömbben zajlottak, ami erdőrezervátum magterületnek a védőzónája, főfafaj a kocsánytalan tölgy és a bükk. Az első léket itt 2006-ban nyitották, így már tízéves tapasztalattal rendelkeznek. A nap során összesen három léknél mutatták be az elért eredményeket, kudarcokat és sikereket is.

Zárásként a résztvevőket a Csácsbózsoki Arborétumban látták vendégül ebédre a szervezők, ahol a látottak összegzésére is sor került. *Horváth Iván* megköszönte a szervezők munkáját és a hallgatóság aktív részvételét, majd *Varga Béla* kért szót néhány útravalóul szolgáló gondolat erejéig. Kiemelte a tudatosság szerepét, a vad és erdő összehangolatlanságából fakadó legfőbb problémát, és az érintett szakmák együtt munkálkodásának fontosságát.

Elgondolkodtató felvetésként fogalmazta meg, hogy ha a jelenlegi körülmények nem változnak jó irányba, a mozgalmat egy időre akár „hibernálni” kell.

Rosta Katalin

erdőművelési előadó, Bakonyerdő Zrt.

Fotók: **Szakács László**

Lékből kapott tudás

2016 decemberében két általános iskolás osztály érkezett a Farkasszigeti erdőbe, azzal a céllal, hogy lékeket fogadjanak örökbe.

A lékes felújítás fontos szerepet játszik a természetszerű erdőfelújításban, ami során nem tarvágás után egyszerre, hanem fokozatosan, kisebb „lékek” nyitásával enged teret a fiatal csemeték növekedésének.

Ez az akció nem csak egyszeri figyelemfelhívásként szolgál, hanem hosszú távú együttműködést céloz meg a püspökladányi általános iskolákkal, aminek a keretein belül az örökbefogadott lékhez a gyerekek évről évre kilátogathatnak. Az évek során az iskolások bekapcsolódhatnak a lék ápolásának munkálataiba – tölgyakk- és csemeteültetés –, és megtapasztalhatják az erdei folyamatokat, fi-

gyelemmel kísérhetik a csemeték növekedését, a személyesebb kötődés miatt közvetlenebb kapcsolatot alakíthatnak ki a természettel és közösségi élményt is szerezhetnek a közös munka során.

Az első két osztály a püspökladányi Kálvin Téri Általános Iskola egy-egy első és felső tagozatos csapata volt. A Farkasszigetbe kilátogató gyerekek elsőként a téli madáretetés fontosságával, az etető-

re járó madárfajok sokaságával, az etetésre használható magvakkal ismerkedtek meg. Az ötödikes gyerekek maguk készített etetőt helyeztek ki, míg az elsősokeknak a Kísérleti Állomás biztosította az etetőt. A tervek szerint az etetők folyamatos ellátását a gyerekek felváltva, szüleikkel együtt a közös kirándulásaik során biztosítják, ezzel a családban is továbbadhatják a természetben tanultakat.

Az iskolások már az első alkalommal megtapasztalták az erdei nyugalom megőrzésének fontosságát, mert amint a gyerekszivaj elhalkult, a frissen kihelyezett etetőkön sorra jelentek meg az éhes madárseregek: cinkék, csuszkák, és persze a verebek is.

A kísérleti állomásnál várják a további osztályok jelentkezését a lékek örökbefogadásához, hogy a gyerekek közelről ismerhessék meg a természetet egy „örökbefogadott” lék fejlődésének folyamatos figyelésével.

Csiha Dénes

Fotó: **Kovács Csaba**